

Tylko u nas...
są takie miejsca, imprezy, tradycje

Opolskie

Tylko u nas...

W tych słowach kryje się serdeczne zaproszenie i zachęta, by odwiedzić nasz region i przekonać się, że jest tu coś naprawdę wyjątkowego, czego próżno szukać w innym miejscu, co sprawia, że o naszym regionie mówi się „kwitnące Opolskie”.
Tylko u nas...

To zarazem obietnica, że region opolski odsłoni przed turystami wszystkie swoje walory: bogate dziedzictwo kulturowe, żywe tradycje, wyjątkowość zabytkowych miejsc, urodę krajobrazów, ukwiecone wsie i miasta.

Tylko u nas...

To również zapowiedź miłej niespodzianki, jaka czeka odwiedzających nasz region po raz pierwszy – przekonają się bowiem, że Opolskie to region atrakcyjny turystycznie. Pokrywa go sieć tras i szlaków turystycznych. Jedne przybliżają skarby kultury, inne – skarby przyrody. Gospodarstwa agroturystyczne proponują ciekawe formy wypoczynku, a sąsiedztwo z Czechami sprzyja rozwojowi turystyki przygranicznej. Kto raz do nas przyjechał, wie, że rozkwitający Śląsk Opolski jest naprawdę wyjątkowy.

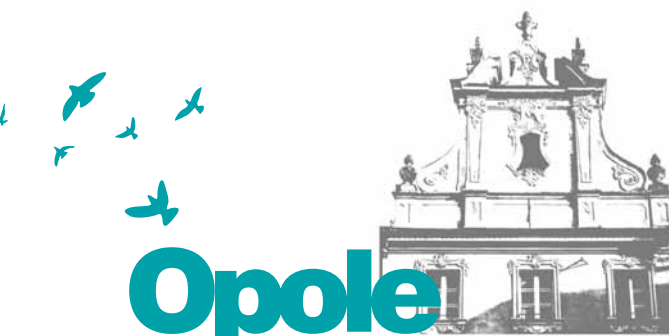
Warto poznać nas lepiej także po to, by zrozumieć, że specyficzną cechą regionu jest wielokulturowość. Ponad milionowe społeczeństwo województwa opolskiego stanowią dziś: Ślązacy obecni tu od pokoleń, kresowiaci związani z tą ziemią po 1945 r., mniejszość niemiecka i ludność przybyła z innych stron kraju. Jak można się przekonać, mieszkańcy regionu, choć wywodzący się z odmiennych kultur – polskiej, czeskiej, niemieckiej – wypracowali model zgodnego współistnienia i potrafią skutecznie współpracować na rzecz wspólnej małej ojczyzny. Wyróżnia ich również to, że są otwarci na kontakty zagraniczne i wymianę doświadczeń.

Tylko u nas...

Atrakcyjność naszej oferty turystycznej zawiera się właśnie w tych słowach.

www.opolskie.pl

Stolica województwa

to nie tylko administracyjne centrum regionu, ale także ośrodek kulturalno-naukowy. Jest miastem ludzi młodych – w 130-tysięcznym Opolu studiuje ponad 30 tysięcy młodzieży akademickiej. Miano stolicy polskiej piosenki Opole zawdzięcza festiwalowi, który odbywa się w amfiteatrze u stóp Wieży Piastowskiej. Co w Opolu zainteresuje turystę? Jest wiele obiektów i miejsc, które warto polecić uwadze naszych gości. Wśród nich gotycką katedrę Św. Krzyża z dwiema pięknymi wieżami i klasztorny kościół oo. Franciszkanów, a w nim zabytek wyjątkowej rangi – Kaplicę Piastowską, pełniącą rolę mauzoleum Piastów opolskich.

Uwagę spacerujących wokół Rynku przyciągnie sylweta ratusza w stylu florenckiego Palazzo Vecchio. W południe z ratuszowej wieży rozlega się opolski hejnał na melodię piosenki *Opole, Opole to jest piękne miasto...* Rynek tętni życiem, w letnich ogródkach chętnie odpoczywają opolanie i turyści, spoglądając na odrestaurowane kamieniczki. Na placu Daszyńskiego zadziwia Ceres Opolska – najpiękniejsza w mieście wielofigurowa rzeźba-fontanna. Z Wieży Piastowskiej, jedynej pozostałości średniowiecznego zamku, roztacza się panorama miasta. Dobrze widać jego bliższe i dalsze obiekty: kościół „Na Górcę”, budynek Muzeum Śląska Opolskiego, pomnik Opolskiej Nike, a także siedzibę Uniwersytetu Opolskiego na tzw. wzgórzu akademickim, malowniczy zakątek nad Młynówką, czyli opolską Wenecję i zieloną wyspę Bolko. A to jeszcze nie wszystko.

Turysta zainteresowany przeszłością i dniem dzisiejszym Opola odkryje w naszym mieście dużo więcej atrakcji, zobaczy inne piękne miejsca, zwiedzi ciekawe zabytki, może popłynąć gondolą wycieczkową po kanale Młynówka z przystani obok Zielonego Mostku.

Wszędzie spotka gościnnych mieszkańców Opola.

www.opole.pl

W centrum Opola na placu Wolności stoi niewielki lecz bardzo lubiany pomnik Brońmy Swego Opolskiego. Jest on wyrazem więzi z regionem mieszkańców Opolszczyzny, którzy w 1998 r., gdy ważyły się losy reformy administracyjnej kraju, z wielką determinacją walczyli o własne województwo. Inne pomniki – Agnieszki Osieckiej, Jerzego Grotowskiego, Czesława Niemena i Marka Grechuty – zostały usytuowane na wzgórzu akademickim. Ludowej piosence *Poszła Karolinka do Gogolina* postawiono pomnik w Gogolinie. Nigdzie w Europie nie ma podobnego.

Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki

sprawił, że w świadomości Polaków Opole zaistniało jako stolica polskiej piosenki. Od ponad 40 lat widowisk amfiteatru z Wieżą Piastowską w tle jest znany telewizjom – to właśnie tutaj odbywa się najstarszy po San Remo festiwal piosenki w Europie. Po raz pierwszy festiwalowy hejnał zabrzmiał 19 czerwca 1963 roku. W 15 koncertach wystąpiło wówczas 102 wykonawców.

Co roku festiwal prezentuje najciekawsze osobowości polskiej estrady, popularyzuje nowe utwory, promuje młodych wykonawców. Na długiej liście nazwisk tworzących historię polskiej piosenki nie sposób wskazać takiego, które nie wpisałoby się jednocześnie w dzieje KFPP. Doroczne święto piosenki stało się wydarzeniem dla wykonawców (uznanych sław i debiutantów), autorów i kompozytorów, wielotysięcznej rzeszy słuchaczy w amfiteatrze i wielomilionowej widowni telewizyjnej. Głównym producentem imprezy przez ponad 30 lat była Estrada Opolska we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Opola i Komitetem do Spraw Radia i Telewizji. Od roku 1997 wyłączność na organizację festiwalu opolskich posiada Program 1 TVP. Festiwal zyskał nowe, medialne oblicze.

www.mok.vel.pl

Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny

zainicjowany w 1988 r. przez opolanina Wojciecha Laska już od trzeciej edycji jest przedsięwzięciem o wymiarze międzynarodowym, o którym mówi się w gronie najlepszych perkusistów świata. A wystąpiło ich dotąd w Opolu bardzo wielu, wśród nich muzyki tej rangi co David Friedman, William Kraft i Gregg Bissonette (USA), Carl Palmer (Wielka Brytania), Nippy Noy (Holandia), Klaus Tressel i Heinz von Moisy (Niemcy), Tomasz Stańko, Krzysztof Ścierański, Zbigniew Lewandowski (Polska). W 2005 r. gwiazdami festiwalu byli m.in. Ian Paice z Deep Purple i Paul Wertico z Pat Metheny Group. Festiwalowe jam sessions są okazją do wspólnych występów polskich artystów i mistrzów światowej perkusji.

Rosnąca rzesza fanów i adeptów muzyki perkusyjnej – uczestników warsztatów i koncertów, które odbywają się w salach opolskiej filharmonii, teatru i szkoły muzycznej, świadczy nie tylko o poziomie festiwalu, ale także o wielkim zapotrzebowaniu na tego typu imprezy. Organizatorem festiwalu od początku jest Polskie Stowarzyszenie Perkusyjne.

www.ragtime.opole.pl

Wiele różnorodnych imprez wpisuje Opole do kalendarza ważnych wydarzeń kulturalnych kraju m.in.: Konfrontacje Teatralne „Klasyka Polska”, Ogólnopolski Festiwal Teatrów Lalek, Mistrzostwa Europy Mażorettek – IMA. Bogata jest oferta opolskiej filharmonii. Interesujące wystawy proponują: Galeria Sztuki Współczesnej, Muzeum Śląska Opolskiego wraz z Galerią Jana Cybisa, Muzeum Wsi Opolskiej oraz Muzeum Diecezjalne.

Brzeg

Zamek Piastów Śląskich

jest najwspanialszym zabytkiem miasta, które od średniowiecznych czasów stanowiło wiodący ośrodek kultury na Śląsku Opolskim. Brzeski zamek – siedziba królewsko-książęcego rodu Piastów, wzniesiony został pod koniec XIII w., przebudowany na gotycki w XIV w., w latach 1530-60 rozbudowany z rozmachem w rezydencję renesansową na wzór zamku wawelskiego (stąd zwany „śląskim Wawelem”). Swoją dzisiejszą formę zawdzięcza kompleksowej odbudowie w latach 1966-90. Zrewaloryzowany zespół zamkowy obejmuje obecnie: renesansowy zamek z dziedzińcem krążankowym, budynek bramny (najcenniejsza część zamku z galerią portretowo-genealogiczną Piastów), fragmenty ogrodu, zarzysy fortyfikacji i gotycką kaplicę zamkową św. Jadwigi (mauzoleum Piastów legnicko-brzeskich).

Zamek jest siedzibą Muzeum Piastów Śląskich, które gromadzi zabytki związane z dziejami miasta i ziemi brzeskiej, Piastów śląskich i tradycją piastowską. Posiada cenne zbiory z dziedziny archeologii, historii oraz sztuki m.in. zbiór gotyckiej i barokowej rzeźby sakralnej z obszaru księstwa brzeskiego (XV–XVIII), śląskim malarstwo portretowe (XVI–XIX), cynowe sarkofagi książęce (XVI–XVII).

www.brzeg.pl

Najazd Poetów na Zamek

to jedna z najciekawszych imprez, które odbywają się jesienią w zamkowych wnętrzach. Ta literacka impreza o międzynarodowym zasięgu prezentuje współczesną poezję i jej twórców poprzez cykl spotkań w ośrodkach kultury, udział w koncertach, spektaklach czy wieczorach artystycznych w muzeach, gdzie poezja i muzyka towarzyszą wernisażom wystaw. Spotkania z poezją przybierają czasem postać poetyckich wspomnień o niezijących twórcach lub debat o roli współczesnej poezji. Ważnym cyklicznym wydarzeniem podczas Najazdu Poetów na Zamek jest „Misterium chleba”. W ostatnim dniu imprezy wręczana jest Nagroda Literacka im. Marka Jodłowskiego.

www.free.art.pl/szp

Brzeski ratusz uważany jest za perłę śląskiego renesansu, to najlepiej zachowana w całości renesansowa budowla miejska na Śląsku. Jest dziełem włoskich architektów: B. Niurona i J. Parra. Został wybudowany w latach 1570–77 w miejscu spalonego ratusza gotyckiego i przebudowany w XVIII i XIX w. Jest trójskrzydłową budowlą na planie litery U. Posiada ozdobne szczyty, wysmukłą, czworoboczną wieżę i wąski wewnętrzny dziedziniec. W środku zachowała się reprezentacyjna Sala Stropowa z modrzewiowym stropem z 1648 r. i Sala Rajców z barokowym wystrojem malarskim.

Moszna Zamek

w Mosznej to jedyny taki obiekt na Śląsku Opolskim. Architektoniczny kolos: 63 tys. m³ kubatury, 7 tys. m² powierzchni, 365 pomieszczeń, 99 wież i wieżyczek. Ale też jedna z najmłodszych w regionie budowli rezydencjonalnych – nieco tylko ponad 100-letnia. Swoją imponującą formę zawdzięcza Franzowi Hubertowi von Thiele-Wincklerowi – pruskiemu arystokracie i właścicielowi ziemskiemu, który uczynił zamek swą rodzimą siedzibą. Drugą wojnę światową moszneński zamek przetrwał w stanie nienaruszonym, dopiero opuszczonemu przez właścicieli w 1945 r. groziło wysadzenie w powietrze. Szczęśliwie jednak ocalał i przez kolejne lata służył różnym instytucjom. W 1972 r. stał się znanym szeroko w Polsce Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyczno-Sanatoryjnym, od 1997 r. jest siedzibą Centrum Terapii Nerwic.

W sąsiedztwie zamku znajdują się zabudowania należące do stadniny koni.
www.moszna-zamek.pl

Święto Kwitnących Azalii

na przełomie maja i czerwca zamienia zamek w Mosznej w salon artystyczny. Jest festiwalem muzycznym o długiej tradycji, który na koncerty muzyki poważnej, recitale, spotkania z wybitnymi artystami przyciąga melomanów i miłośników sztuki z całego regionu. Salą koncertową staje się wtedy taras zamkowy lub kaplica o wspaniałej akustyce. Zamkowa galeria prezentuje wystawy prac artystów plastyków.

A w parku kwitną azalie i rododendrony...

U nas nie brakuje wspaniałych zabytków budownictwa rezydencjonalnego – zamków i pałaców. Są gotyckie zamki obronne, renesansowe i barokowe rezydencje, a także obiekty zupełnie „młode”, z ostatniego stulecia. Jest ich ponad 160. Często stoją w rozległych, malowniczych parkach. Są cennymi zabytkami kultury materialnej i dowodem świętości dawnych właścicieli. Niektóre z pietyzmem odrestaurowano (Otmuchów, Brzeg, Kamień Śl., Niewodniki, Rogów Op. – fot.), inne są w trakcie odbudowy (Dobra, Żyrowa), wiele czeka na nowych właścicieli.

od 1290 r. była ośrodkiem nyskiego księstwa biskupów wrocławskich i należała do najważniejszych miast polskich. Dzięki wspaniałości zabytków, zwłaszcza architektury sakralnej, zyskała miano „Śląskiego Rzymu”. Kościół św. Jakuba i św. Agnieszki, zwany Katedrą Nyską, to jedna z największych i najbardziej interesujących świątyń gotyckich w Polsce. Jej wnętrze kryje wiele skarbów sztuki np. największy na Śląsku zespół rzeźby nagrobnej. Intrygująca budowla w sąsiedztwie to nieukończona późnogotycka dzwonnica. Późnobarokowy kościół św. Piotra i św. Pawła zachwyca wspaniałym wnętrzem z cenną polichromią iluzjonistyczną na sklepieniach – dziełem braci Schefflerów z 1730 r. Wzniesiony w stylu baroku włoskiego Pałac Biskupów Wrocławskich jest od 1984 r. siedzibą muzeum, w którego zbiorach szczególnie cenna jest kolekcja malarstwa europejskiego z XV-XIX w. Dom Wagi Nyskiej z 1604 r., zniszczony w 1945 r., po odbudowie odzyskał swój późnorennesansowo-manierystyczny kształt. Dwa niezwykle urodę elementy dekoracyjne miasta to „Piękna Studnia” z 1686 i „Fontanna Trytona” z 1700 r. Są też w Nysie fragmenty murów obronnych z wieżami bramnymi z XIV w. i pozostałości fortyfikacji bastionowych z XVII w., przekształconych przez wojska pruskie w fortecę w XVIII w.

www.nysa.pl

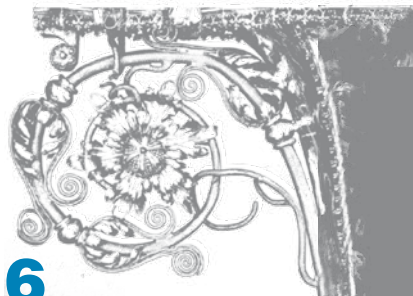
Dni Twierdzy Nysa

odbywają się w lipcu, a ich największą atrakcją jest inscenizacja bitwy, jaka rozegrała się tutaj w 1807 r. między wojskami napoleońskimi a pruskimi. Z roku na rok widowisko cieszy się coraz większą popularnością. Na polu bitwy walczy już prawie tysiąc osób, wiele w mundurach z epoki, natomiast liczba obserwatorów dochodzi do kilku tysięcy. Barwne widowisko z udziałem żołnierzy pięciu regimentów, w tym batalionu polsko-włoskiego z Nysy i Cesarskiej Gwardii ze Złotych Hor, a ostatnio także Belgów, Litwinów, Węgrów i Niemców, trwa ponad godzinę i kończy się odznaczeniem najbardziej zasłużonych wojaków z każdego regimentu. Podczas Dni Twierdzy Nysa można poznać życie obozowe, wysłuchać koncertu muzyki żołnierskiej w wykonaniu werblistów lub dudziarzy, zwiedzić z przewodnikiem fort lub poszukać skarbu.

Głównym organizatorem imprezy jest nyskie Towarzystwo Przyjaciół Fortyfikacji przy wsparciu Urzędu Marszałkowskiego w Opolu. Środki finansowe pochodzą również z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG III A Cześć – Polska.

Naprawdę warto w lipcu wybrać się do Nysy.

www.twierdzanysa.pl

Nysa była niegdyś centrum sztuki złotniczej na Śląsku, pierwszy złotnik (aurifaber) odnotowany tu został w 1300r. Nyscy złotnicy osiągnęli wysoki kunszt dzięki ścisłym kontaktom z europejskimi ośrodkami złotnictwa. W 1998r., gdy kościół św. Jakuba obchodził 800-lecie, muzeum zorganizowało wystawę wspaniałych dzieł sztuki sakralnej (przede wszystkim złotnictwa) z katedralnego skarbcza. Pomysł stałej ekspozycji tego skarbu w stojącej obok dzwonnicy zainspirował architektów i muzealników – tak powstała 3-piętrowa galeria „Skarbiec św. Jakuba”, od 2005 r. prezentująca arcydzieła sztuki złotniczej nyskich mistrzów.

Lato Kwiatów

odbywa się właśnie tutaj – w mieście na południu regionu, u stóp Gór Złotych. Trwałym śladem bogatej historii Otmuchowa pozostał m.in. gotycki zamek obronny, okazały barokowy kościół i renesansowy ratusz na rynku. Dziś Otmuchów znany jest jako „miasto kwiatów”. Sprawia to impreza „Lato Kwiatów”, odbywająca się tu w pierwszy weekend lipca. Fenomen tego wystawienniczo-kulturalnego festynu o międzynarodowym zasięgu (wystawcy z Polski, Czech, Belgii, Holandii, Niemiec) polega na tym, że 5-tysięczny Otmuchów odwiedzą wówczas nieprzebrane tłumy turystów – nawet 100 tysięcy!

Czym tak wabi „Lato Kwiatów”? W salach otmuchowskiego zamku eksponowane są wystawy kwiatów ciętych – bogactwem odmian i gatunków niezmiennie zachwycającą anturia, róże i lilie. Na terenach przyzaskonowych usytuowano wystawy plenerowe m.in. drzew i krzewów ozdobnych, dekoracji do ogrodów, sprzętu ogrodniczego. W podziemiach zamku, w ratuszu i kinie – wystawy towarzyszące np. kompozycji kwiatowych, motyli, minerałów, mebli wiklinowych, kowalstwa artystycznego. Na estradzie w Rynku prezentują się amatorskie i profesjonalne zespoły muzyczne.

www.otmuchow.pl

Jeziora Nyskie i Otmuchowskie

leżą w bezpośrednim sąsiedztwie i są sztucznymi zbiornikami o powierzchni 4000 ha. Istnieją tu doskonałe warunki do wypoczynku, wędkarstwa oraz uprawiania sportów wodnych. Okolice jezior są dobrze zagospodarowane pod względem turystycznym. Dogodną bazę noclegową, gastronomiczną i usługową zapewniają liczne ośrodki wypoczynkowe. Wypożyczalnie sprzętu pływającego oferują jachty, łódki, windsurfing. W czystych wodach obu jezior wędkarze łowią: leszcza, sandacza, szczupaka, okonia, węgorza, karpia, karasia. Zezwolenia na wędkowanie można wykupić w stacjach wędkarskich.

Rejon jezior nie należy do bogato zalesionych, ale Jezioro Nyskie jest malowniczo położone z widokiem na Góry Opawskie. O atrakcyjności rejonu decydują walory krajobrazowe, korzystne warunki klimatyczne oraz sąsiedztwo Nysy, Otmuchowa i Paczkowa – miast o ciekawej historii i bogatych w zabytki. Rejon jezior jest też miejscem postoju i koncentracji przelotnych ptaków wodnych i błotnych.

www.nysa.pl
www.otmuchow.pl

Na ścianach otmuchowskiego ratusza doskonale zachował się zegar słoneczny wykonany w II poł. XVI w. przez anonimowego rzeźbiarza zwanego Mistrzem Epitafiów. Jest dwustronną płaskorzeźbą stiukową dużych rozmiarów, polichromowaną, miejscami złoconą. W górnej części znajduje się kartusz herbowy biskupa Gerstmannna, w centralnej – dwie tarcze zegarowe, na zachodniej tarczy zegarowej w górnym rogu – herb Otmuchowa. Nazywany jest „zegarem Paracelsusa”, bo według legendy ów słynny medyk podczas swoich podróży miał podobno zawitać do Otmuchowa i wybawić miasto od zarazy.

Góra Św. Anny

to szczególne miejsce w krajobrazie Śląska Opolskiego. Jako pozostałość wulkanu sprzed miliona lat stanowi część parku krajobrazowego „Góra Św. Anny”, jednakże o jej wyjątkowości decyduje barokowy kompleks klasztorno-kalwaryjski o.o. franciszkanów, na który składają się: bazylika, klasztor, grota lurdzka, dom pielgrzyma oraz kalwaria czyli zespół kościołów i kaplic, tworzących stacje Męki Pańskiej. Sanktuarium annogórskie jest ośrodkiem kultu św. Anny Samotrzeciej, babci Jezusa – patronki Śląska Opolskiego. Do XV-wiecznej, słynącej łaskami figury św. Anny od pięciu stuleci przybywają tysiące pielgrzymów. Tradycją tego miejsca są pielgrzymki stanowe i poszczególnych grup zawodowych (m.in. mężczyzn i młodzieńców, kapłanów, głuchoniemych, niewidomych, chórów kościelnych, orkiestr kalwaryjskich, mniejszości narodowych, strażaków, myśliwych). Także odpusty: św. Anny – 26 lipca, Wniebowzięcia NMP – w połowie sierpnia, Aniołów Stróżów – pod koniec sierpnia, Podwyższenia Krzyża Świętego – w połowie września. We wrześniu na Górze Św. Anny odbywają się dożynki diecezjalne, w których uczestniczy każdorazowo kilka tysięcy osób. Szczególnie piękną formą podziękowania za udane zbiory jest prezentacja koron zniwnych.

W 2004 r. Góra Św. Anny została uznana za pomnik historii, tym samym annogórskie sanktuarium znalazło się wśród 30 najcenniejszych obiektów i zespołów zabytkowych w Polsce.

www.swanna.pl
www.lesnica.pl

Szczególnym wydarzeniem w najnowszej historii regionu była pielgrzymka Jana Pawła II do sanktuarium na Górze św. Anny w 1983 r. Ojciec Święty spotkał się w bazylice z franciszkanami – opiekunami sanktuarium i na błoniach annogórskich z milionową rzeszą pielgrzymów, dla których odprawił nieszpory. Pobyt Papieża Polaka na Górze św. Anny upamiętnia pomnik, stojący na wzniesieniu za murami bazyliki.

Kamień Śląski

Pałac

w Kamieniu Śląskim, późnobarokowy obiekt z przełomu XVII i XVIII w., był na przestrzeni dziejów siedzibą kilku szlacheckich rodów śląskich: Odrowążów, Strzałów, Rokowskich, Larischów, Strachwitzów. Obecnie pełni rolę Centrum Kultury i Nauki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego oraz ośrodka rekolekcyjno-ekumenicznego. Będąc od 1990 r. własnością opolskiej Kurii Diecezjalnej, został z pietyzmem odbudowany, wyposażony i oddany do użytku w 1994 r. jako Sanktuarium św. Jacka. W pokoju, w którym wg tradycji miał się urodzić Jacek Odrowąż – późniejszy założyciel pierwszego w Polsce zakonu i klasztoru dominikanów (w Krakowie), znajduje się kaplica z ołtarzem i figurą świętego.

Do Sanktuarium sprowadza pielgrzymów kult tu właśnie urodzonych trojga Odrowążów: św. Jacka (1183), bł. Bronisławy (1200) i bł. Czesława (1175). Najliczniejsze grupy ściągają do Kamienia Śląskiego sierpniowy odpust św. Jacka. Kulinarnym specjałem odpustu są słodkie rogaliki św. Jacka, pokrzepiające strudzonych pątników.

Dodajmy, że zadbany park krajobrazowy stanowi piękną oprawę pałacu, a całość przez cały rok zachwyca pielgrzymów, turystów i gości odwiedzających Kamień Śląski.

www.kamienslaski.biz

www.gogolin.pl

Sebastianeum Silesiacum

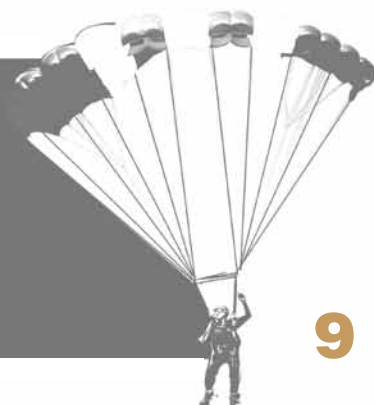
to zespół turystyczno-wypoczynkowo-rehabilitacyjny „Caritas” Diecezji Opolskiej. Powstało w 2005 r. w bliskim sąsiedztwie pałacu, w odrestaurowanych wnętrzach dawnych obiektów gospodarczych. Szybko zasłynęło w Polsce jako pierwsze sanatorium, które w leczeniu stosuje metodę bawarskiego księdza Sebastiana Kneippa, wykorzystując miejscowe pokłady wód oligocenicznych i własną uprawę ziół. Terapia opiera się na połączeniu właściwości leczniczych wody z odpowiednią ilością ruchu i właściwą dietą oraz ziołolecznictwem.

Sebastianeum Silesiacum, jako nowoczesna i świetnie wyposażona placówka, ma w swej ofercie najnowsze metody leczniczo-rehabilitacyjne: ciepłolecznictwo, elektroterapię, laseroterapię, magnetoterapię i magnetostymulację, kinezyterapię, krioterapię, inhalacje, światłolecznictwo, masaż leczniczy oraz hipoterapię. Stwarza także warunki dla odnowy psychiczno-duchowej. Kompleksowy dobór metod leczniczych pozwala na zregenerowanie sił witalnych i odzyskanie pełnej harmonii ciała i ducha. Z roku na rok Sebastianeum przyciąga coraz więcej kuracjuszy i turystów z kraju i zagranicy, chętnie gości osoby niepełnosprawne – cały obiekt został przystosowany do ich potrzeb.

www.sanatorium.kamienslaski.pl

W Kamieniu Śląskim na terenach sąsiadujących z pałacem i Sebastianeum Silesiacum, zaledwie 8 km od autostrady A4 powstaje nowoczesne lotnisko. Dysponuje ono wszystkimi warunkami do szybkiego uruchomienia przewozów pasażerskich i towarowych. Potencjalne kierunki rozwoju lotniska to m.in.: obsługa połączeń międzynarodowych (tanie linie lotnicze) i regularnych połączeń z Niemcami, loty czarterowe, ośrodek szkolenia lotniczego, cargo. Znaczenie portu lotniczego dla rozwoju regionu jest ogromne, toteż władze wojewódzkie i lokalne dokładają starań, by przyspieszyć realizację tej inwestycji.

Paczków

założony w 1254 r. spełniał rolę pogranicznej twierdzy i już na początku swego istnienia został ufortyfikowany podwójnymi murami. Te właśnie obwarowania miejskie z 19 basztami i 3 wieżami bramnymi, zachowane w dobrym stanie, są największą atrakcją turystyczną miasta. Pierścień kamiennych murów obronnych gęsto najeżonych basztami jeszcze dziś przypomina warowny, średniowieczny gród. W centrum miasta zachowało się sporo barokowych kamieniczek. Sąsiedztwo jezior Nyskiego, Paczkowskiego i Otmuchowskiego jest dodatkowym atutem tej historycznej miejscowości.

Paczków ma też inną niezwykłą atrakcję – muzeum gazownictwa. Istnieje od 1991 r. i jest jedyną taką placówką w Polsce. Mieści się w zabytkowej gazowni miejskiej i posiada największą w Europie kolekcję urządzeń na gaz oraz gazomierzy – łącznie ponad 3000 eksponatów w salach wystawowych i ekspozycjach plenerowych. Paczkowskie muzeum to prawdopodobnie jedyne miejsce, gdzie zgromadzono prawie wszystko, co dotyczy gazownictwa klasycznego. Rocznie zwiedza muzeum ok. 10 tys. osób.

www.paczkow.pl

Byczyna

to miejscowość, której historia sięga zamierzchłych czasów, lecz dokładna data jej powstania nie jest znana. Przyjmuje się, że jest rówieśnicą państwa polskiego. Średniowiecze nadało Byczynie kształt miasta warownego – co wyraźnie widać z lotu ptaka – i dziś jej największą atrakcją turystyczną są średniowieczne obwarowania miejskie. Należą one, tak jak paczkowskie, do najlepiej zachowanych w Polsce. Obejmują pozostałości kamiennych i ceglanych murów z dwiema wieżami bramnymi, basztami i fosami.

W 1588 r. Byczyna zapisała się piękną kartą w historii triumfu oręża polskiego, gdy pod jej murami hetman wielki koronny Jan Zamoyski rozbił wojska arcyksięcia Maksymiliana Habsburga, pretendenta do tronu polskiego.

Natomiast całkiem niedawno przybył Byczynie obiekt, na który czekali miłośnicy historii i turyści – replika średniowiecznego grodu otoczonego ostrokołem z wieżami strażniczymi i mostem zwodzonym. Wewnątrz znajdują się trybuny dla widzów, hotel, karczma, stajnia z kuźnią i zbrojownia. Gród jest polsko-czeskim centrum szkolenia rycerstwa, oferującym warsztaty i szkolenia w zakresie rzemiosł średniowiecznych, lekcje fechtunku, wystawy, turnusy edukacyjne, „żywe” lekcje historii, koncerty zespołów muzyki dawnej, naukę jazdy konnej.

www.byczyna.pl

Międzynarodowy Turniej Rycerski w Byczynie odbywa się dwa razy w roku i przyciąga coraz większą rzeszę bractw rycerskich, drużyn słowiańskich i teatrów ognia z całej Europy. Wśród „odtwórców średniowiecza” nie może wtedy zabraknąć kata, rzemieślników reprezentujących dawne profesje i dziedziny sztuki, łuczników, kuglarzy, tancerek i tancerzy, a nawet poszukiwaczy skarbów. Najlepsze grupy muzyki dawnej umilają czas rycerstwu i widzom. Dużą atrakcją turnieju jest wieczorna bitwa o mury miasta z użyciem machin oblężniczych. Po bitwie wojowie w pełnym uzbrojeniu prezentują tzw. bohurt czyli walki nieinscenizowane.

Kluczbork

jest miastem o bogatej, 750-letniej historii. Na przestrzeni wieków był w rękach książąt piastowskich, królów czeskich, austriackiego cesarza, władców pruskich. Przypominają o tym nie tylko stare dokumenty, ale i najcenniejsze zabytki, m.in. pozostałości murów obronnych, gotycki kościół pw. Zbawiciela, należący do parafii ewangelicko-augsburskiej, z pięknym rokokowym wnętrzem, XVIII-wieczny ratusz z dwiema frontowymi kamieniczkami ocalałymi z dawnego barokowego zespołu kamienic tzw. „dwunastu apostołów”, które w 1925 r. strawił pożar. Dziś mówi się o Kluczborku, że jest „miodem płynący” bo też z miodów słynie cała Ziemia Kluczborska. Patronuje tej ziemi ks. Jan Dzierżon (1811–1906) – odkrywca partenogenezy pszczół, ich wybitny badacz i znawca. Pamiątki po księdzu-pszczelarzu stanowią oddzielną kolekcję w kluczborskim muzeum jego imienia.

Ziemia Kluczborska oferuje turystom piękne okolice, pola i lasy, czyste powietrze i nieskażoną przyrodę Stobrawskiego Parku Krajobrazowego. Na gości czekają liczne gospodarstwa agroturystyczne i ekologiczne z ofertą zdrowej żywności. Również takie atrakcje jak np. Centrum Kultury i Tradycji wsi Kuniów, składające się z kuźni, piekarni oraz izby pamięci. W odtworzonych obiektach z XIX w. odbywa się m.in. prezentacja dawnych zawodów. W kuźni przy użyciu starych narzędzi można wykuć „podkówkę Kuniowa”, w piekarni samodzielnie upiec „chleb kuniowski” według oryginalnej receptury i w dawnej formie. Do Kuniowa łatwo trafić bo znajduje się przy trasie rowerowej Kluczbork–Opole.

www.kluczbork.pl

Warto wiedzieć, że w Lipnie koło Niemodlina znajduje się najstarszy park dendrologiczny (arboretum) w Polsce. Został założony ok. 1782 r. przez Jana Nepomucena Karola Praschmę, właściciela dóbr niemodlińskich. Zajmuje ponad 4 ha w Zespole Przyrodniczo-Krajobrazowym liczącym ok. 190 ha. Warunki klimatyczne parku, który jest najcieplejszym miejscem regionu, sprzyjają wegetacji licznych gatunków roślin. Śródlądne położenie sprawia, że zimą rośliny są osłonięte od mrozu i wiatru. Podziwiać więc w Lipnie można wspaniale zadomowione okazy wielu gatunków drzew i krzewów z różnych stron świata.

Niemodlin

ze słowiańskiej osady targowej, leżącej na handlowym szlaku ze Śląska do Pragi, rozwinął się w miasto, które w XIV w. było siedzibą książąt opolskich. Wówczas stał tu gotycki zamek otoczony fosą, który w kolejnych wiekach i pod innymi rządami (Korony Czeskiej, Hohenzollernów, Habsburgów) przekształcił się w budowlę o cechach późnorennesansowych i barokowych. Układ przestrzenny Niemodlina zachował pierwotny charakter osady-ulicówki, w której rynek ma kształt wrzeciona, bo powstał z rozszerzenia drogi głównej. Na pierwszym planie góruje czworoboczny zamek malowniczo usytuowany na niewielkim wzniesieniu, a perspektywę rynku zamyka strzelista bryła gotyckiego kościoła. Z dawnego średniowiecznego grodu zachowały się fragmenty kamiennych murów obronnych.

Tułowice leżące blisko Niemodlina zasłynęły z produkcji porcelany. Historia przemysłu ceramicznego na tym terenie, bogatym w złoża glin ceramicznych, sięga początków XIX w., kiedy graf J.C. Praschma założył tu w 1813 r. wytwórnię fajansu. W 1842 r. rozpoczęto unikalną produkcję delikatnego fajansu, tzw. czarnej porcelany. W latach 1855–60 kwitła produkcja porcelany tułowickiej, dekorowanej motywami kwiatowymi i plastycznymi – od 1889 do 1945 r. już na skalę przemysłową. Zmodernizowany po wojnie zakład Porcelit Tułowice wytwarzał naczynia stołowe do końca XX w. (na fot. fragment ekspozycji w Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu).

www.niemodlin.pl

Głogówek

należy do najstarszych miejscowości na Śląsku Opolskim, prawa miejskie otrzymał w 1275 r., na przełomie XIII i XIV w. opolscy Piastowie posiadali tu swoją warownię i do 1532 r. stanowił ich własność. Później, w latach 1561–1810, należał do rodu Oppersdorffów (zamek i dobra zamkowe do 1945). Podczas najazdu szwedzkiego na Polskę w 1655 r. znalazł tu schronienie król Polski Jan Kazimierz wraz z małżonką i na 2 miesiące Głogówek awansował do rangi nieoficjalnej stolicy. Dawne dzieje pamiętają mury głogóweckiego zamku. Umiejscowiony w narożniku rynku obiekt to jakby dwa osobne zamki (górną i dolną), przylegające do siebie jak ramiona podkowy. Obecnie jest on bardzo zniszczony, ale w czasach swej świetności, był okazałą rezydencją w stylu renesansowym, stopniowo rozbudowywaną i wyposażoną.

Sala Beethovena w głogóweckim zamku założona w 1977 r. upamiętnia pobyt wielkiego kompozytora u Oppersdorffów jesienią 1806 r. Jest to w istocie dawna dworska biblioteka z doskonale zachowanym historycznym sklepieniem, ozdobionym plafonami. Od 1992 r. odbywają się tu kameralne koncerty Śląskiego Festiwalu im. Ludwiga van Beethovena.

www.glogowek.pl

Głubczyce

są stolicą powiatu o rolniczym charakterze, spokojnym miastem na południu województwa, z takimi pamiątkami historycznej przeszłości jak wczesnogotycki kościół Narodzenia NMP rozbudowany w XIV w., barokowy kościół i klasztor franciszkanów z poł. XVI w., barokowa kolumna maryjna na rynku czy pozostałości murów obronnych. Wśród zabytków przez prawie 60 lat brakowało ratusza, który od 1945 r. stał na rynku jako wypalona ruina z kikutem wieży. A ma ten ratusz piękną historię – powstał z XIII-wiecznego domu kupieckiego, renesansowy kształt z attyką oraz wieżę otrzymał w 1570 r., późniejsze przebudowy nadały mu cechy neogotyckie. Ku wielkiej radości mieszkańców Głubczyc ratusz w latach 2005–2008 został odbudowany! Ponad 60-metrowa wieża stanowi wspaniały punkt widokowy. W odbudowanych kamienicach kupieckich powstały mieszkania i punkty usługowe. Zachowano zadaszoną drogę targową (to rzadkość w Europie). Idący do ratusza, stąpają po historycznym bruku.

Głubczyce kojarzone są najczęściej z piwem, i nic w tym dziwnego – sztuka warzenia tego zacnego napitku ma tutaj długą tradycję sięgającą średniowiecza. W latach 80. XX w. miejscowe piwo znalazło się w czołówce piw krajowych. Browar głubczycki to monumentalny zespół obiektów z 1864 r. utrzymany w stylu XIX-wiecznego historyzmu.

www.glubczyce.pl

Wieża wodna w Głogówku jest najstarszą wieżą ciśnieniową na Śląsku i należy też do najstarszych w Polsce. Została wzniesiona w 1567 r. z kamienia i cegły, podobno wg projektu samego Mikołaja Kopernika i początkowo pełniła również funkcję strażnicy. Inicjatorem budowy nowoczesnego, jak na owe czasy, systemu wodociągowego był pan na głogóweckich włościach – Jerzy II Oppersdorff. Woda doprowadzana do rynku drewnianymi rurami stanowiła wielkie udogodnienie w życiu mieszkańców. Wieża włączona do systemu wodociągu miejskiego była użytkowana do XIX w.

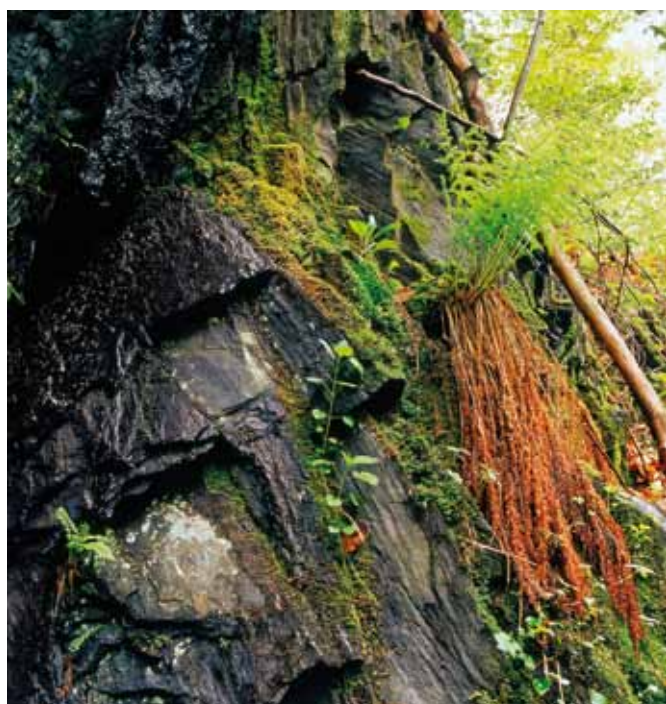

Góry Opawskie

są uznawane za najcenniejszy krajobrazowo i przyrodniczo zakątek województwa. Zajmują jego południowo-zachodnią część (ok. 130 km²) i graniczą z Republiką Czeską. Główny masyw z kulminacją Pradziada (1490 m n.p.m.) znajduje się po stronie czeskiej, nasz najwyższy szczyt to Biskupia Kopa (889 m n.p.m.). Turyści doceniają atrakcyjność tych niewysokich lecz urokliwych gór – rozległe panoramy, malownicze przełomy rzek i potoków, miejsca będące oazą ciszy i spokoju. Góry Opawskie wraz z przełomem Białej Głuchołaskiej i Złotego Potoku są objęte ochroną prawną jako park krajobrazowy. Szczególnie cenne są w nim trzy rezerваты: „Cicha Dolina” w masywie Kopy Biskupiej (las mieszany górski, pomnikowe okazy buka i świerka), „Las Bukowy” w granicach miasta Głuchołazy (starodrzew bukowy) i rezerwat geologiczno-krajobrazowy „Nad Białką” (przełom rzeki wraz z XII i XIII-wiecznymi sztolniami po odkrywkowej eksploatacji żwirów i piasków złotonosnych). Atrakcyjność Gór Opawskich podnoszą dwa kąpieliska, sąsiedztwo Czech oraz dogodne warunki do uprawiania turystyki pieszej i sportów zimowych. Głuchołazy, Pokrzywna, Jarnołtówek i Dębowiec, leżące w malowniczej dolinie Złotego Potoku, posiadają dobrą bazę noclegową i usługową.

www.goryopawskie.pl

W Górach Opawskich przy odrobinie szczęścia, w deszczowy dzień, albo po deszczu można spotkać salamandrę plamistą. To najładniejszy polski płaz, lubiący wilgotne tereny i prowadzący nocny tryb życia. Prawdziwym rarytatem faunistycznym są nietoperze, których naliczono aż osiem gatunków. Żyje tu m.in. podkowiec mały – gatunek, który występuje w jaskiniach i na terenach skalistych, w Polsce zagrożony wymarciem. Od niedawna można także zobaczyć muflony, przychodzące z czeskiej strony.

Krasiejów

Dinopark

powstaje w Krasiejowie – śląskiej wsi, o której stało się głośno w świecie nauki, gdy w 2000 r. tu właśnie odkryto skamieniałości zwierząt triasowych sprzed 230 milionów lat. Krasiejowskie stanowisko paleontologiczne jest sensacją na skalę światową. Pod względem obfitości i bogactwa gatunkowego należy do największych cmentarzysk na świecie. Kryje dobrze zachowane skamieniałości wielkich gadów ery mezozoicznej – ery dinozaurów. Szczególnie cennym znaleziskiem jest niemal kompletny szkielet pradinozaura nazwanego *Silezaurus opolensis* czyli „śląski jaszczur spod Opola”.

Celem Dinoparku jest kompleksowe zagospodarowanie miejsca odkryć dla potrzeb nauki, turystyki i rozrywki. W nowoczesnym obiekcie ekspozycyjnym już można zapoznać się z krasiejowskimi odkryciami (stałą wystawę „Wędrówki z dinozurem” turysta znajdzie w budynku szkoły podstawowej w Krasiejowie). Stowarzyszenie Delta (właściciel parków jurajskich w Bałtowie i Solcu Kujawskim), które przejmuje zarządzanie Dinoparkiem, wybuduje wkrótce muzeum, preparatorium służące naukowcom, stworzy też park rozrywki dla najmłodszych. Krasiejowski Dinopark ma przed sobą interesujące perspektywy.

www.dinopark.info.pl
www.ozimek

Dolina Małej Panwi

zachwyci miłośników nieskażonej natury. To najładniejsza krajobrazowo i najciekawsza przyrodniczo dolina rzeczna w regionie opolskim. Posiada malownicze naturalne meandry i starorzecza. Lasy liściaste, które ją porastają, są pozostałością starych puszc łęgowych z dużym nagromadzeniem dębów szypułkowych, dziś uznanych za pomniki przyrody. Niezmienione przez ludzką ingerencję koryto rzeki stało się cennym siedliskiem chronionych i rzadkich gatunków roślin. Turysta-przyrodnik spotkać tu może mieczyka dachówkowatego i rosiczkę długolistną. Żyją też interesujące chrząszcze – jelonek rogacz i pachnica. Na szczególną uwagę zasługuje aleja dębów błotnych i jedyne w południowej Polsce torfowisko węglanowe, tworzące wraz z leśnymi łąkami i stawkami malownicze krajobrazy. Przez obszar doliny Małej Panwi biegnie kilkanaście tras rowerowych.

www.dmp.opolskie.info.pl

W naszym regionie na nowo zadomowiły się susły moręgowane, małe gryzonie, które w Polsce wyginęły całkowicie. Po ponad 30-letniej nieobecności pojawiły się latem 2005 r. na terenach w pobliżu lotniska w Kamieniu Śląskim. Podobnie udało się przed laty reintrodukcja bobra europejskiego, który w czystych wodach Małej Panwi znalazł dogodne warunki bytowania.

Program Odnowa Wsi

to sprawdzony w Europie sposób na rozwój obszarów wiejskich. W regionie opolskim jest przedsięwzięciem realizowanym od 1997 r. w oparciu o doświadczenia Nadrenii-Palatynatu i Dolnej Austrii. Jest największym i najdłużej działającym programem aktywizacji społeczności wiejskich. Jego istotą jest pobudzenie aktywności społeczności lokalnych do działań na rzecz swoich miejscowości zgodnie z wypracowaną przez siebie strategią rozwoju.

Pionierem odnowy wsi w Polsce jest właśnie Opolskie. Ważne miejsce w programie zajmuje konkurs „Piękna Wieś Opolska” rozgrywany w trzech kategoriach: najpiękniejsza wieś, najpiękniejsza zagroda, najlepszy projekt odnowy wsi. W rywalizacji o miano najpiękniejszej wsi oceniane są m.in.: estetyka i dbałość o kształtowanie wiejskiego krajobrazu, warunki życia mieszkańców i podejmowane przez nich przedsięwzięcia, współdziałanie lokalnych stowarzyszeń oraz zachowanie tożsamości wsi i kształtowanie jej wizerunku. Najpiękniejsza wieś staje się wizytówką regionu, a z opolskich doświadczeń korzystają inne województwa. Nie przypadkiem więc VI Europejski Kongres Odnowy Wsi odbył się u nas – w Kamieniu Śląskim, wsi wyróżnionej Europejską Nagrodą Odnowy Wsi 2000 oraz tytułem najpiękniejszej w 2005 r.

Jak widać realizacja programu odnowy wsi to droga do sukcesu. Opolska wieś zachwyca dziś nie tylko swym wyglądem, ale też bogatym życiem kulturalnym i gospodarczym. Jej mieszkańcy rozumieją ideę odnowy i podejmują działania zmierzające do tego, by zachować niepowtarzalny krajobraz kulturowy wsi i stare tradycje, ale zarazem żyć w zgodzie ze współczesnymi standardami.

www.umwo.opole.pl

Międzynarodowe Zawody Drwali

odbywają się we wsi Bobrowa (pow. oleski), a wymyślił je mieszkaniec Bobrowej, jako formę uczestnictwa w programie odnowy wsi. Pierwsze zawody w 2000 r. miały zasięg krajowy, następnie już międzynarodowy z udziałem zawodników z Czech, Słowacji, Niemiec, Francji, Szwecji, Ukrainy i Polski. Drugie zawody uznano za najlepszy projekt odnowy wsi województwa opolskiego. Piąte, z 2004 r., okazały się najlepszą inicjatywą samorządową, promującą województwo opolskie za granicą. Warto przyjechać do Bobrowej i zobaczyć liczne konkurencje zawodów np. obalanie drzew na cel, rzeźbienie pilarką w drewnie, okrzesywanie lub przemykanie kłód. Impreza cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Zmagania drwali przyciągają co roku do Bobrowej tysiące widzów.

www.rudniki.pl

Lasy, głównie mieszane liściasto – iglaste, zajmują ponad 25 % powierzchni województwa. Największymi kompleksami leśnymi są Bory Niemodlińskie i Lasy Stobrawsko-Turawskie. Bytuje w nich zwierzyna łowna: jelenie, danielle, sarny, dziki. Polowania na Opolszczyźnie organizują i prowadzą trzy rejonowe łowieckie: Kup, Kluczbork i Brzeg oraz dwa ośrodki hodowli zwierzyny – w Mosznej i Lisięcicach.

Polichromie brzeskie

to niezwykle cenne zabytki gotyckiego malarstwa ściennego, które znajdują się w okolicy Brzegu w 18 wiejskich kościołkach, pochodzących z XIV i XV w. Szlak Średniowiecznych Polichromii Brzeskich obejmuje najliczniejsze w Polsce zgrupowanie malowideł stworzonych przez nieznanego Mistrza Brzeskich Pokłonów Trzech Króli i jego naśladowców. Kościół w Małujowicach posiada największy zespół gotyckich polichromii umieszczony na wszystkich ścianach wnętrza – to tzw. „Śląski Avignon”, dzieło twórcy z Pragi.

Szlak brzeskich polichromii umożliwia nam, współczesnym, poznanie średniowiecznego świata, religii i kultury epoki. Prowadzi m.in. przez Brzeg, Małujowice, Łukowice Brzeskie, Przylesie, Krzyżowice, Pogorzele, Strzelniki, Kruszynie. Jest godzien szczególnego zainteresowania ze względu na wyjątkowy charakter i unikatową wartość.

Drewniane kościółki

niegdyś cmentarne lub wotywnie, najliczniej występują w północnych powiatach regionu: kluczborskim, namysłowskim i oleskim. Oznakowany turystyczny Szlak Drewnianego Budownictwa Sakralnego prowadzi od Opoła do Olesna i umożliwia zwiedzenie 11 kościółków z XVII i XVIII w., które zachwycają pięknym kształtów oraz bogactwem wystroju malarskiego i rzeźbiarskiego. Szlak wiedzie z Opoła-Bierkowic przez Dobrzeń Wielki, Kolanowice, Laskowice, Bierdzany, Lasowice Wielkie i Małe, Chocianowice, Stare Olesno, Wędrynię i kończy się pod Olesnem w kościele św. Anny. Ten największy i najciekawszy kościół pielgrzymkowy został zbudowany w 1518 r. na planie gwiazdy z pięcioma kaplicami. Barokowy wystrój wnętrza dopełnia jego wartości – to zabytek najwyższej klasy.

Stare, drewniane kościółki to szczególnie piękne elementy współczesnego krajobrazu Śląska Opolskiego, to prawdziwa atrakcja turystyczna regionu.

W powiecie kluczborskim jest nawet piramida! Ten niezwykle obiekt to piramida-grobowiec z ok. 1870 r. znajdująca się w Rożnowie (gm. Wołczyn). Kryje prochy 40 śląskich arystokratów rodziny von Eben. Ma 9 m wysokości i należy do zaledwie kilku budowli tego typu w Europie. Zaprojektował ją Karl Langhaus – twórca Bramy Brandenburskiej w Berlinie. Piramidę wpisano do rejestru zabytków województwa opolskiego. W sąsiedztwie piramidy znajduje się drewniany kościółek, także wart uwagi.

Rekreacja konna

cieszy się w Opolskiem coraz większym zainteresowaniem, zwłaszcza ludzi młodych i preferujących aktywne formy wypoczynku. Bogatą ofertę imprez rekreacyjnych i sportowych mają dla entuzjastów jeździectwa stadniny, kluby i ośrodki jazdy konnej m.in. w Opolu, Skorogoszczy, Mosznej i Prudniku, Przygorzeli, Zawadzie, Niemodlinie, Chocimiu czy Strzelcach Opolskich. Wczasy w siodle i konne przejażdżki proponują również gospodarstwa agroturystyczne, których właściciele posiadają małe stada koni i prowadzą szkółki jeździeckie oraz letnie i zimowe obozy dla dzieci i młodzieży.

Stadnina w Mosznej od 1948 r. prowadzi hodowlę koni pełnej krwi angielskiej oraz koni sportowych szlachetnej półkrwi. Latem odbywają się tutaj ogólnopolskie zawody jeździeckie w skokach przez przeszkody. Impreza od lat cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem.

Ośrodek w stylu „country & western” w Większych dysponuje krytą ujeżdżalnią i w swej całorocznej ofercie skierowanej do młodzieży posiada rajdy konne, obozy jeździeckie, kursy, wycieczki. Specjalizuje się w hodowli koni rasy śląskiej, kuców szetlandzkich i koni szlachetnej półkrwi. Jako jedyny z Polski należy do organizatorów europejskiego konkursu poczty konnej „Pony Express”.

Dobłą bazą szkoleniową dysponuje Klub Jeździecki „Lewada” w Zakrzowie. To klub znany i ceniony na arenie sportowej, specjalizujący się w ujeżdżeniu. Od kilku już lat, w sierpniu, „Lewada” organizuje Art Cup – Jeździeckie Mistrzostwa Polski Środowisk Twórczych. Ku zadowoleniu miłośników tej imprezy z roku na rok bierze w niej udział coraz liczniejsza reprezentacja gwiazd polskiego filmu i estrady.

www.kjlewada.pl

Po całym województwie rozsięte są gospodarstwa agroturystyczne, szczególnie liczne na Ziemi Nyskiej i w powiecie kluczborskim. Oferują wypoczynek w pięknych okolicach, na łonie nieskażonej natury. W gościnne progi zapraszają duże nowoczesne gospodarstwa, nie odbiegające poziomem od zachodnioeuropejskich, a także małe tradycyjne. Goszczą na opolskiej wsi i uczestnicząc w lokalnych imprezach, kultywujących dawne tradycje, turysta ma szansę poznać specyfikę naszego regionu.

www.silesia.agro.pl

Babski comber był pierwotnie zabawą karnawałową kobiet, mającą na celu wprowadzenie młodych kobiet do grona mężatek. Zwyczaj został przeniesiony na ziemie polskie prawdopodobnie z Niemiec – do tej pory jest żywy w Nadrenii. Na Śląsku był popularny już w średniowieczu. Odbywał się w tłusty czwartek (ostatni czwartek karnawału), bądź we wtorek poprzedzający środę popielcową. Podczas zabawy kobiety pozwalały sobie na wesołość, czasem niewybredne zachowania typowe dla mężczyzn. Na współczesnych babskich combrach, które odbywają się nie tylko w tłusty czwartek czy ostatki, kobiety śpiewają, tańczą, plotkują i urządzają przeróżne konkursy i prezentacje artystyczne, a towarzyszą temu gromkie śmiechy i liczne toasty na cześć kobiet.

W śląskiej obrzędowości ludowej symbolicznym zakończeniem okresu karnawału jest „grzebanie basa”, które ma miejsce w nocy z wtorku na środę popielcową – grzebanie instrumentów muzycznych to znak wielkopostnego wyciszenia się. Wiele zwyczajów wiąże się z Wielkim Tygodniem, m.in. „palenie żuru” zwane też „żurową środą” (odbywa się w Wielką Środę) lub „wypędzaniem Judasza”, które polega na paleniu śmieci, szmat, gałęzi wraz z kukłą Judasza wykonaną z gałganów. Niegdyś wierzono, że popiół lub węgielki z takiego ogniska chronią bydło przed chorobami.

Wszystkie te obrzędy dawniej cechowała powaga podyktowana potrzebą oczyszczenia się i odrodzenia; współcześnie mają one charakter wesołej zabawy.

Kultura ludowa

Region opolski

może się poszczycić bogatą i wieloetniczną kulturą z dominującą rodzimą kulturą śląską, od wieków tu zakorzenioną. Na przestrzeni dziejów na obszarze dzisiejszego Śląska Opolskiego przenikały się wpływy polskie, czeskie i niemieckie, co zaowocowało wytworzeniem oryginalnej kultury z własnym dialektem, strojem ludowym oraz kuchnią. Wśród ciągle żywych i kultywowanych zwyczajów i obrzędów dorocznych najbardziej znane są wiosenne: wodzenie niedźwiedzia, babski comber, grzebanie basa, palenie żuru, topienie marzanny.

Wodzenie niedźwiedzia i topienie marzanny wyrażają odwieczne pragnienie odrodzenia świata wraz z nadejściem wiosny. W symbolice ludowej figura niedźwiedzia i kukła-marzanna to zło, które trzeba unicestwić, by mogło zapanować dobro.

Złotki opolski to święto plonów o długiej tradycji. W dniu dożynek mieszkańcy wsi niosą chleb i koronę żniwną na mszę dziękczynną do kościoła – orszak prowadzi starosta ze starościaną. Po uroczystościach kościelnych główną atrakcją jest korowód przebierańców, który idzie, albo coraz częściej jedzie przez wieś na pomysłowo udekorowanych pojazdach. Ważnym punktem dożynek jest konkurs koron żniwnych – arcydzieł z kłosów i ziaren. Dzień kończą rozgrywki sportowe, pokazy strażackie, zabawy. Z okazji dożynek niemal każda rodzina prezentuje przed domem dowcipne scenki z życia codziennego. To nowy zwyczaj na wsi opolskiej.

Muzeum Wsi Opolskiej

pokazuje jak wyglądało życie ludności wiejskiej na Śląsku Opolskim od XVIII do XX wieku. Zbiory muzeum w Opolu-Bierkowicach zgromadzone na obszarze 10 ha obejmują ok. 50 obiektów architektury wiejskiej wraz z wyposażeniem: budynki mieszkalne i gospodarskie (stodoły, spichlerze), zabytki techniki wiejskiej (młyn, wiatraki, kuźnia) i użyteczności publicznej (kościół, karczma, szkoła). Zabytkowe przedmioty, stanowiące wyposażenie dawnych wnętrz mieszkalnych, gospodarczych i usługowych to prawie 7000 eksponatów. Muzeum (otwarte dla zwiedzających od 15 IV do 14 X) popularyzuje dawną i współczesną kulturę ludową oraz folklor m.in. poprzez imprezy plenerowe, spektakle teatralne, festyny, wystawy i konkursy.

Wśród konkursów najpopularniejszy jest doroczny konkurs kroszonkarski. Zwyczaj zdobienia jaj wielkanocnych, czyli wykonywanie kroszonek, ma w Opolskiem bardzo długą tradycję, sięgającą X wieku. Jajka gotuje się w naturalnych barwnikach, a potem misternie dekoruje „rzeźbiąc” na nich ostrym narzędziem niepowtarzalne, wyłącznie roślinne wzory. Motywy dekoracji i kolorystyka kroszonek zostały przeniesione na fajans i porcelanę – tak powstała charakterystyczna dla regionu „porcelana opolska”, chętnie kupowana przez turystów, jako regionalna pamiątka.
www.muzeumwsiopolskiej.pl

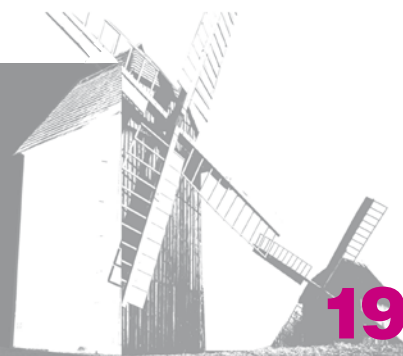
Smaki Opolszczyzny

są elementem naszej kultury, regionalną specyfiką, kulinarnym dziedzictwem, które wyróżnia nas, tak jak zwyczaje czy obrzędy, pośród regionów Unii Europejskiej. Konkurs „Tradycyjny Produkt Opolszczyzny” ogłaszany od 2005 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego wyłania i promuje produkty, które odznaczają się oryginalną recepturą i wysokimi walorami smakowymi i mają co najmniej 25-letnią historię. Takie wyroby sztuki kulinarnej naszego regionu trafiają na Listę Produktów Tradycyjnych. Są tam już m.in.: żymlok opolski, buchty śląskie, wodzianka, śliszki i mołcka (potrawy wigilijne), kołacz śląski, opolska rolada wołowa, modro kapusta, kluski śląskie, a także wyroby o kresowym rodowodzie, jak napój „kandybał”, placuszki „Pałynicy” czy gołąbki ziemniaczane. Na Śląsku Opolskim, gdzie od lat w naturalny sposób przenikają się wpływy kuchni śląskiej, czeskiej i kresowej, powstało wiele specyficznych potraw i produktów. Są to nie tylko kluski śląskie i rolady, ale też pierożki z soczewicą, serniki i miodowniki, kapusta kiszona na miodzie, nalewki: porzeczkówka i aroniówka. Takich i innych specjałów warto szukać w karczmach i gospodach, których wystrój i jadłospis z pewnością zaspokoją oczekiwania tych, którzy są ciekawi smaków Opolszczyzny.

Bierkowicki skansen w 2008 r. wzbogacił się o nowy obiekt. Jest nim budynek administracyjny, który nawiązuje formą do tradycyjnego wiejskiego domu, ale wykonany został w sposób całkowicie nowoczesny, na miarę XXI wieku – przeważa w nim drewno i szkło. Choć nowoczesny, nie zakłóca przestrzeni skansenu zdominowanej przez dawne budownictwo drewniane. W ogólnopolskim konkursie Ministerstwa Budownictwa „Budowa roku” zdobył wyróżnienie. Warto dodać, że zawodowe credo autorów projektu (I. Wilczek, M. Tenczyńskiego, E. i J. Ogłęckich) brzmi: pokora wobec otoczenia i nieschlebianie powszechnym gustom.

Wydawca

Oficyna Piastowska
45-015 Opole, Rynek 1/6
tel. (+48) 077 40 22 100
e-mail: roman@hlawacz.pl
www.hlawacz.pl

Koncepcja

Mateusz Figiel
Sabina Gorzkulla-Kotzot
Ewa Jakuczek
Elżbieta Starzyńska
Aneta Wieszała

Redakcja

Roman Hlawacz

Projekt i opracowanie graficzne

Katarzyna Mular

Tekst

Magdalena Hlawacz

Zdjęcia

Jarosław Anczakowski
Anna Będowska-Karmelita
Roman Hlawacz
Elżbieta Kaliszewska
Stefan Karnicki
Jarosław Majcher
Jarosław Małkowski
Katarzyna Mular
Piotr Simonides
Jerzy Stemplewski
Bogusław Szybkowski
Krzysztof Świdorski

Copyright by

© Oficyna Piastowska

Zleceniodawca

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

Druk

Dimograf, Bielsko-Biała

Opole 2009

ISBN 978-83-89357-55-7

